

Avslöjande: Kuppmakarna i Bolivias band till CIA och School of the Americas

Förenta staterna spelade en nyckelroll i militärkuppen i Bolivia och på ett direkt sätt, på ett sätt som knappast har erkänts i skildringar av händelserna som ledde fram till att landets folkvalde president, Evo Morales, tvingade avgå den tionde november.

Precis innan Morales avgick föreslog överbefälhavaren för Bolivias försvarsmakt, William Kaliman, att presidenten skulle stiga åt sidan. Föregående dag hade delar av landets poliskår gjort myteri.

Även om det verkar som att Kaliman låtsas vara lojal mot Morales i årtal visade han sitt rätta jag så snart tillfälle uppstod. Han var inte bara en aktör i kuppen, han hade sin egen historia i Washington, där han kortvarigt tjänstgjort som Bolivias militärattaché i Förenta staternas huvudstad.

Kaliman var toppen på en kommandostruktur som på ett betydande sätt formats av Förenta staterna genom WHINSEC, militärakademien i Fort Benning, Georgia, som tidigare kallades School of the Americas (SOA). Kaliman gick själv kursen 'Comando y Estado Mayor' vid SOA 2003.

Minst sex andra nyckelkonspiratörer bakom kuppen var före detta studenter vid den ökända School of the Americas, medan Kaliman och en annan kuppmakare tidigare tjänstgjort som Bolivias militär- respektive polisattaché i Washington.

Inom den bolivianska polisen har höga befäl som hjälpte till att genomföra kuppen genomgått polisutbytesprogrammet APALA. Med bas i Washington DC fungerar APALA som ett sätt för myndigheterna i Förenta staterna att bygga relationer med poliser i latinamerikanska stater. Trots dess inflytande, eller kanske precis på grund av det, har programmet liten offentlig närvaro. Det var omöjligt för denna researcher att nå dess personal per telefon.

Det är vanligt att regeringar utser ett fåtal personer att arbeta som militär- eller polisattachéer vid landets ambassader utomlands. Den nu avlidne Philip Agee, CIA-agent och en av organisationens första visseblåsare, avslöjade i sin bok från 1975 hur Förenta staternas underrättelsetjänst förlitade sig på rekryterade utländska militärer och poliser, inklusive ambassadattachéer, som viktiga tillgångar för att genomföra regimskiften och gerillabekämpning.

Som jag fann när jag gick igenom mer än 11 000 offentliggjorda handlingar som jag kom över när jag skrev min bok om den paramilitära kampanjen inför kuppen mot Haitis folkvalda regering i februari 2004 och den följande repressionen, så arbetade myndighetspersoner i Förenta staterna i årtal med att integrera sig i och etablera kontakter med Haitis polis, armé och före detta officerare. Dessa kontakter, plus rekrytering och informationsinsamling lönade sig till sist.

Även i Bolivia var militärer och poliser utbildade i Förenta staterna centrala i att tvinga fram ett regimskifte. USAID och andra myndigheter i Förenta staterna har i årtal öppet finansierat anti-Morales-grupper i landet. Men sättet på vilket säkerhetsstyrkorna användes som en trojansk häst av Förenta staternas underrättelsetjänst är mindre känd. När Morales tvingats bort blir det emellertid omöjligt att ignorera hur viktig denna faktor var.

Som denna undersökning kommer visa hade kupplanerna aldrig kunnat lyckas utan det entusiastiska stödet från landets militära och polisiära ledning. Och deras konsensus påverkades starkt av Förenta staterna, där så många hade utbildats för att göra myteri.

Läckta inspelningar avslöjar kuppmakarna

Läckta inspelningar som den bolivianska nyhetssajten la época rapporterat om (även elperiodicocr.com och andra nationella medier har rapporterat om dessa) avslöjar hemlig koordination mellan nuvarande och tidigare bolivianska poliser, militärer och oppositionsledare för att genomföra kuppen.

De läckta inspelningarna visar att den tidigare borgmästaren i Cochabamba och presidentkandidaten Manfred Reyes Villa spelade en central roll i planerna. Reyes råkar vara en före detta student vid WHINSEC (SOA) och bor för tillfället i Förenta staterna.

De andra fyra som introducerar sig eller introducerades med namn i inspelningarna är general Remberto Siles Vasquez, överste Julio César Maldonado Leoni, överste Oscar Pacello Aguirre och överste Teobaldo Cardozo Guevara. Samtliga fyra av dessa före detta officerare studerade vid SOA.

Särskilt Cardozo Guevara skryter om sina kontakter bland aktiva officerare.

Dessa personers identiteter har kontrollerats genom att jämföra School of Americas Watch lists data med Facebook och lokala bolivianska nyhetsartiklar samt de läckta inspelningarna.

School of the Americas är ökänd för att ända sedan kalla krigets dagar utbilda latinamerikanska kuppmakare. Brutala regimskiften och hämndaktioner har utförts, från Haiti till Honduras, av SOA-elever och många av regionens blodigaste militärjuntor har styrs av skolans alumner.

I årtal har antikrigsaktivister genomfört en demonstration utanför SOA:s högkvarter vid militärbasen Fort Benning nära Columbus, Georgia.

Ledaren för protesten, fader Roy Bourgeois, har beskrivit SOA som: ?en krigsskola. De flesta kurserna handlar om vad de kallar för gerillabekämpning. Vilka är gerillan? Vi måste ställa den frågan. Det är de fattiga. Det är människorna i Latinamerika som kräver reformer. Det är de jordlösa lantarbetarna som hungrar. Det är sjukvårdspersonal, människorättsaktivister, fackliga organisatörer, de görs till gerillan, de ses som *El Enemigo*, Fienden. Och de blir måltavlorna för de som lär sig sina läxor från School of the Americas.?

Bourgeois deporterades från Bolivia 1977 när han uttalade sig mot brotten mot mänskliga rättigheter under general Hugo Banzer, en högerdiktator som tog makten genom en kupp stödd av Förenta staterna som störtade en vänsterregering. Historien upprepar sig idag när Banzers ideologiska arvtagare störtar ytterligare en socialistisk ledare genom välbeprövade metoder för destabilisering.

I de nyligen läckta ljudinspelningarna diskuterar konspiratörerna planer på att bränna myndighetsbyggnader, få gula fackföreningar att genomföra strejker, och andra taktiker direkt från CIA:s manual.

Ljudinspelningarna antyder också att kuppen skulle få stöd från diverse evangelikala kristna grupper samt Colombias president Iván Duque, ex-president Álvaro Uribe och framförallt Brasiliens nyfascistiska president Jair Bolsonaro.

Konspiratörerna nämner även starkt stöd från ultrahögerns senatorer Bob Menéndez, Ted Cruz och Marco Rubio i Förenta staterna som sägs kunna påverka president Donald Trumps utrikespolitik i den västra hemisfären.

Militär- och polisattachéer i Washington: En grogrund för Förenta staternas spionnätverk

Under de senaste veckornas stegrande konflikt var det befälhavaren för den bolivianska polisen, Vladimir Yuri Calderón Mariscal, som till sist bröt dödläget genom att leda en revolt inom stora delar av polisen den nionde november, bara en dag innan Morales avgick.

2018 var Calderón Mariscal ordförande för Police Attachés of Latin America in the United States of America (APALA), med bas i Washington DC.

APALA har beskrivits som ett "multidimensionellt säkerhetsprogram" som verkar för att bygga relationer mellan Förenta staternas myndigheter och poliser från många av Organization of American States (OAS) medlemsstater.

Idag består APALA av polisattachéer från tio länder: Brasilien, Bolivia, Colombia, Chile, Ecuador, El Salvador, Panama, Peru, Mexiko och Dominikanska Republiken.

Enligt dess Facebooksida skapades gruppen "för att skapa, gynna och stärka band av solidaritet, vänskap, samarbete och stöd mellan gruppens medlemmar och familjer genom sociala och kulturella aktiviteter som skapar gemensam utveckling."

Den hävdar sig underlätta "integration och utbyte mellan polisiära institutioner som ingår samt gynna utbyte av framgångsrika erfarenheter från olika polisstyrkor i Latinamerika."

Den mystiska organisationen APALA har stängt ner sin hemsida www.ApalaUSA.com och svarar inte på telefonsamtal. Den fungerar i någon mån som en del av Förenta staternas federala myndigheter och dess sociala medier och tidigare hemsida visar otaliga möten mellan APALA:s medlemmar och FBI, DEA, ICE och andra myndighetspersoner.

Som Philip Agee förklarade i sin bok *Inside the Company* så använder CIA ofta andra myndigheter, som FBI och USAID, och andra frontorganisationer, för att genomföra hemliga aktiviteter utan att lämna några spår efter sig.

En av APALA:s centrala medlemmar är Alex Zunca, en polis i Baltimore, som är chef för internationella frågor vid Hispanic National Law Enforcement Association i Washington DC.

APALA:s gatuadress på dess nu nedsläckta hemsida är samma adress som Mexikos ambassad i Washington DC. Gruppen opererade uppenbarligen från Mexikos ambassad, åtminstone mellan 2017 och 2018, då dess hemsida var aktiv under den USA-vänliga presidenten Enrique Peña Nietos tid.

Intressant nog är en av Calderón Mariscals tidigare kollegor och före detta ordförande för APALA en biträdande minister för den federala polisen i Mexiko vid namn Nicolás González Perrin.

I en intervju från 2017 med Washington Hispanic, en spanskspråkig tidning i Washington DC, förklarade González Perrin att "APALA har möten, återkommande, med alla viktiga federala myndigheter i Förenta staterna, från INTERPOL till DEA, ICE och FBI, som samarbetar med oss, baserat på ömsesidiga behov."

En annan viktig deltagare i APALA är Hector Ivan Mejia Velasquez, tidigare befälhavare för Honduras nationella polis, som ledde brutala operationer mot landets protesterörelse och som återkommande postar antivänsterpropaganda på sociala medier.

Telefonsamtal till APALA:s kontaktperson Alvaro Andrade Sejas besvarades inte. Mina samtal till numret, som fanns listat i Rockville, Maryland, gick direkt till ett telefonsvararmeddelande som deklarerade att numret var hemligt.

Andradeas profil på LinkedIn säger att han bor i Panama och är VD för ett kortautomatsföretag och chef för en grupp som specialiserar sig på att ge råd om dataintrång.

Andradea var tidigare rådgivare till en grupp baserad i Ecuador som arbetade med forensisk information och fokuserade på databrott och dataövervakning, och innan dess arbetade han som chef för informationssäkerhet på telekommunikationsbolaget Nuevatal i Bolivia.

Mellan 1998 och 2002 gick han den bolivianska försvarsingenjörsskolan.

APALA, vars Facebooksida verkar styras av Andrade, har arbetat med andra bolivianska poliser, exempelvis Heroldina Henao, en annan av landets polisattachéer.

Den andra nyckelspelaren i kuppen den tionde november är general Williams Kaliman, Bolivias nuvarande överbefälhavare. Han tjänstgjorde som militärattaché vid landets ambassad i Washington DC 2013. Ett årtionde tidigare deltog han (som nämnt) i en utbildning vid SOA. Mycket lite är känt om hans tid i Förenta staterna.

Både Kaliman och Calderón Mariscal verkar antingen ha varit eller ha fejkat lojalitet till den konstitutionella regeringen, men till sist förrådde de den eller övertygades om att genomföra en militärkupp. Den avsatte president Morales har för sin del hävdad att en medlem av hans egen livvakt erbjöds 50 000 dollar för att förråda honom.

Kuppen den tionde november kom inte från klar himmel. Det som utspelat sig i Bolivia är nära knutet till Förenta staternas försök att influera militär och polis i utlandet genom program som SOA och APALA.

Medan president Trump hejar på ett viktigt ögonblick för demokratin i den västra hemisfären? befinner sig bolivianerna de facto under en militärdiktatur.

Jeb Sprague

The Grayzone 191113